

Recenzja książki
Tadeusza Dyra i Karoliny Ziółkowskiej
Rozwój infrastruktury ekonomicznej jako czynnik
konkurencyjności regionów,
Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”,
Radom 2017, ss. 192.

Mariola Grzebyk¹

Recenzowana książka *Rozwój infrastruktury ekonomicznej jako czynnik konkurencyjności regionów* Tadeusza Dyra i Karoliny Ziółkowskiej stanowi opracowanie poświęcone problematyce konkurencyjności regionów.

Współcześnie uznaje się, że jednym z ważniejszych czynników kreowania konkurencyjności regionów jest infrastruktura ekonomiczna (określana często w literaturze jako infrastruktura techniczna lub fizyczna). Stanowi ona jedno z najważniejszych czynników w układzie społeczno-gospodarczym i przestrzennym każdego regionu, warunkującym jego rozwój. Oznacza to, że przebieg procesów produkcyjnych, ekonomicznych i społecznych, wydajność pracy i szeroko rozumiana konsumpcja są ściśle uzależnione nie tylko od jej rozmieszczenia i stanu, ale przede wszystkim od racjonalnego działania niemal wszystkich działów infrastruktury tego układu.

W tym kontekście infrastruktura ekonomiczna może stanowić narzędzie polityki rozwoju regionalnego, pozwalając na zwiększenie dostępności regionów, w tym peryferyjnych, wspierać spójność społeczno-ekonomiczną, czy poprawiać szanse rozwojowe obszarów słabiej rozwiniętych. Brak odpowiedniego wyposażenia infrastrukturalnego działa hamująco na rozwój regionów, wręcz może stanowić jego barierę. Przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom hamującym rozwój infrastruktury technicznej znajduje swój wyraz także w przeznaczaniu na wydatki inwestycyjne w sferze ekonomicznej znacznych środków finansowych, w tym z funduszy unijnych.

Jak zauważają autorzy monografii, każdy region dysponuje czynnikami mającymi wpływ na kreowanie jego konkurencyjności. Potencjał oraz jakość tych czynników, w tym dostępność infrastruktury ekonomicznej, są jednak niejednorodne, co prowadzi do dysproporcji w rozwoju regionów.

Głównym celem recenzowanej książki jest ocena zależności pomiędzy konkurencyjnością regionów a ich wyposażeniem w infrastrukturę ekonomiczną. W ten sposób pozycja ta wypełnia pewną lukę, dotyczącą braku takich pozycji na rynku wy-

---

¹ Dr hab. Mariola Grzebyk, prof. UR, Katedra Ekonomiki i Zarządzania, Wydział Ekonomii, Uniwersytet Rzeszowski, e-mail: mgrzebyk@op.pl.

dawniczym. Autorzy, aby zrealizować założone cele badawcze, przeprowadzili szerokie studia literaturowe na bazie literatury krajowej i zagranicznej oraz wykorzystali modele ekonometryczne i narzędzia statystyczne. Ich implementacja wymagała od autorów odpowiedniego podziału treści pracy, pozwalając przejść od zagadnień bardziej ogólnych do szczegółowych, ukazując złożoność omawianej problematyki i wzajemnych powiązań.

Monografia składa się z czterech rozdziałów, wstępu i zakończenia. Część teoretyczna obejmuje dwa pierwsze rozdziały i stanowi podbudowę do rozważań empirycznych umieszczonych w kolejnych rozdziałach. Rozdział 1. dotyczy konkurencyjności regionu jako przedmiotu badań ekonomicznych. Autorzy przedstawili tutaj region jako kategorię ekonomiczną oraz aspekty konkurencyjności regionów, w tym dokonali wyodrębnienia i porównania czynników determinujących konkurencyjność regionów w wybranych modelach. W rozdziale 2. dokonali wyjaśnienia pojęcia infrastruktury ekonomicznej oraz zaprezentowali jej cechy, funkcje i systematykę. Ważnym elementem tego rozdziału było także zdefiniowanie inwestycji infrastrukturalnych i dokonanie ich klasyfikacji.

Realizacja założeń badawczych pracy wymagała opracowania syntetycznego miernika konkurencyjności regionów (rozdział 3.) i syntetycznego miernika poziomu rozwoju infrastruktury ekonomicznej (rozdział 4.). Syntetyczny miernik konkurencyjności regionów został skonstruowany w oparciu o cząstkowe mierniki syntetyczne, wykorzystując zmienne diagnostyczne odnoszące się do różnych aspektów konkurencyjności regionów, w tym do potencjału demograficznego, kapitału intelektualnego i społecznego, jakości życia, atrakcyjności rynku pracy i potencjału gospodarczego. Na ich podstawie autorzy dokonali podziału województw na grupy pod kątem osiągniętego poziomu konkurencyjności, prezentując je także graficznie. Z kolei syntetyczny miernik poziomu rozwoju infrastruktury ekonomicznej został wyznaczony na bazie mierników cząstkowych biorąc pod uwagę cechy diagnostyczne, charakteryzujące następujące rodzaje infrastruktury: transportową, wodno-kanalizacyjną i energetyczną. Tutaj także poziom rozwoju infrastruktury ekonomicznej został zaprezentowany w ujęciu wojewódzkim tabelarycznie i graficznie.

Rozdziały 3. i 4. zostały przygotowane na podstawie wyników badań przeprowadzonych przez autorów, ukazując profesjonalność i wysiłek intelektualny związany z przygotowaniem materiału badawczego. Należy podkreślić wartość poznawczą i walor dydaktyczny prezentowanych wyników badań.

Badania empiryczne i studia literaturowe pozwoliły na ocenę zależności pomiędzy poziomem konkurencyjności regionów a poziomem rozwoju infrastruktury ekonomicznej. Potwierdziły, że istnieje statystycznie istotna zależność między nimi, udowadniając tezę, że regiony o lepszym poziomie wyposażenia w infrastrukturę ekonomiczną charakteryzują się wyższą konkurencyjnością.

Recenzowana monografia stanowi źródło wiedzy dla ekspertów, pracowników nauki, administracji publicznej, studentów oraz wszystkich, którzy zajmują się problematyką konkurencyjności regionów.